

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 2-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 2-3878

NO. 162. — ŠTEV. 162.

NEW YORK, MONDAY, JULY 13, 1931. — PONDELJEK, 13. JULIJA 1931

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX

FRANCIJA JE PODALA NEMČIJI POGOJE

HINDENBURG Odstopi če Nemci ne dobe posojila

Kabinet se noče odreči zvezi z Avstrijo in mornariškemu programu. — Francozi stavili štiri pogoje. — Federal Reserve Bank zahteva omejen kredit kot predpogoj posojila.

BERLIN, 11. julija. — Tih, neuraden namig, da bo pritisk na francoske oziroma angleške zahteve imel za posledico ne samo odstop Bruening-ovega kabineta temveč tudi resignacijo predsednika Hindenburg-a, ako bi katerakoli vlada vzdržala svoje zahteve, je vzbudil verjetnost, da se bo vsaj začasno odložilo predloge.

Zahteve, ki se jih ima v mislih so: odgoditev gradnje druge nemške bojne ladje in opustitev avstrijsko-nemške carinske zveze.

Vprašanje gradnje bojne ladje je stopilo zlasti v ospredje v zvezi z naglim obiskom dr. Hans Lutherja v Londonu in Parizu, kjer je iskal posojila za nemško državno banko.

Zvedelo se je tudi, da je zahtevala Francija poleg drugega tudi razpustitev nekaterih važnih narodnih organizacij, med temi tudi ono svetovno-vojnih veteranov "Stahlhelm". To se je pa izkazalo nesprejemljivo, zlasti ker je predsednik Hindenburg častni član Stahlhelma.

Arthur Henderson, tajnik angleškega zunanjega urada, je menda sicer nasvetoval odložitev načrta za gradnjo ladje, ni pa stavil niti tega, niti opustitev carinske zveze z Avstrijo kot pogoj za dovoljenje kredita Nemčiji.

Kot se je uradno ugotovilo, je iskal dr. Luther posojila v znsku \$300,000,000. Svota danes Nemčiji odpovedanih kreditov znaša skupno osemdeset milijonov nemških mark.

Potrjuje se dejstvo, da je Federal Reserve banka naznanila, da bo sodelovala pri nemškem posojilu, le, ako se podvzame resne korake, da se prepreči izvoz kapitala iz Nemčije. To bi pomenilo ne samo za nemško državno banko še bolj ostrih kreditnih omejitev kot so dosedanje temveč najbrže tudi postavne korake v obliki Hindenburgovega zasilnega odloka, da se omeji izvoz nemškega kapitala.

PARIS, 11. julija. — Današnji odgovor Francije z ozirom na Dr. Lutherjev predlog glede posojila je razumeti, da bo ugodila Francija le na podlagi štirih pogojev: Takojšnjo opustitev načrta za avstrijsko-nemško carinsko združenje; Nemčija mora dati izdatnejše jamstvo, da ne bo zvišala vojaškega proračuna za dobo 12 mesecev, to je čas, v katerem mora plačati Nemčiji Franciji nepogojno anuiteto glasom Young-ovega načrta; da otvori Nemčija nova trgovska pogajanja s Francijo in da se dovoli nemški državni banki strožje omejitve kreditov.

Poleg tega je Francija vztrajala najbrže tudi pri tem, da odlože angleški in ameriški upniki zahtevo povračil kratko-obročnih posojil do tedaj, ko bo nemška-državna banka lahko vrnila te dolgove brez posebnih težav. Tozadevni odlog naj bi bil ako mogoče za šest mesecev.

KOLIN, 11. julija. — Na poletu iz Pariza domov je podal dr. Luther kratko pojasnilo glede tamošnjih pogajanj.

Ko sem letel proti Kolinu, sem čital v časopisih glede posojila fantastične številke, katere naj bi zahteval v Londonu in Parizu. Merodajne osebe, s katerimi sem tozadevno govoril, bodo nič manje kot jaz iznenadene, ker jim je znano, da sem se kot zastopnik držal strogo resnice. Izgibal sem se vsakemu pretiravanju ter nisem imel niti najmanjšega namena govoriti za preobširen kredit.

NOV VODLJIVI ZRAKOPLOV PRETEŽAK

"Zrakoplov "Akron" ni zgrajen po načrtu. — Preiskušna vožnja dne 8. avgusta.

WASHINGTON, D. C., 11. julija. — Novi vodljivi zrakoplov za mornarico "Akron", je glasom poročil departamenta za več tisoč funtov težji kot je to bilo določeno v načrtu.

V ostalem pa odgovarja zrakoplov načrtom in ga bo mornariški oddelek najbrž vseseno prevzel.

Glasom izjave aeronavtičnega urada je zrakoplov za 14,000 funtov težji kot določeno v pogodbi. Radi tega je lahko mogoče, da bo kaznovan graditelj Goodyear Zeppelin Co. v Akron, Ohio, do zneska \$25,000.

O tem se pa ne bo razpravljalo, dokler zrakoplov ne prestane preskušne vožnje, dočelene za 8. avgusta.

BAJNO BOGASTVO GA JE ZAPELJALO

PHOENIX, Ariz., 11. julija. — Skupina iskavcev se namerava potatiti v gorovje "Superstition Mountain", da najdejo zadnje žrtev, ki jo je izvalila bajka o zlatem rovu "izgubljenega Holandca".

A. Ruth-a, prejšnjega vladnega uradnika se pograbi, odkar se je pred enim mesecem podal v kanjone.

V KANSASU BODO ZAPRLI 22.000 OLJNIH VRELCEV

WICHITA, Kans., 11. julija. — Kakih 300 tukajšnjih posestnikov oljnatih vrelcev se je dogovorilo zapreti 22,000 oljnatih vrelcev. Vode je industrije izjavljajo, da bo vsled tega izgubilo delo najmanj 30,000 ljudi.

NOV AVTOMOBIL ZA PRINCA

LONDON, Anglija, 11. julija. — Veleški princ je naročil nov avtomobil, v katerem naj bi bili združeni principa aeroplana.

Avtomobil, katerega bo rabil princ osebno, bo imel motor z zadaj. Da se omeji pritisk zraka, bo zgrajen avtomobil približno tako kot kak aeroplan.

JAPONSKI IZVEDENCI PRI POGAJANJH

TOKIO, Japonska, 11. julija. — Japonsko bodo zastopali pri pogajanjih glede Youngovega načrta v Londonu trije zastopniki in sicer M. Kiyuchi, sedanjí finančni komisar in M. Yumoto, zastopnik finančnega oddelka.

Kar Nemčija sedaj potrebuje je edino zopetna vpostavitve na trdni in zdravi podlagi.

LONDON, 11. julija. — Angleška je pripravljena podpirati francosko zahtevo, da Nemčija odloži carinsko zvezo z Avstrijo, kar bi pomenilo ojačanje francosko-nemških odnosov.

Istotako bi bilo tudi dobro po mnenju Anglija, do odloži Nemčija na kasnejše gradnjo šestih bojnih ladij, katere bi ji itak mnogo ne pomagale v slučaju kakega napada.

JUGOSLAVIJA POČASTILA AMERIŠKEGA PROFESORJA

NEW YORK, N. Y., 11. julija. — Dr. Homer A. Watt, predsednik za angleški oddelek newyorške univerzitet je prejel od kralja Aleksandra diplomu in red Sv. Save IV. razreda za svoje delovanje pri srbski vzgojni komisiji, kar je bilo večeraj objavljeno.

SANDINO SE PONUJA ZA PRIMERNO CENO

PANAMA CITY, 11. julija. — General Augustino Sandino, vodja nikaraških vstajev, išče državo, v kateri bi mogel zanečiti prvavrstno vstajo.

Antonio Diaz, vodja panamske liberalne stranke pravi, da bi poskusil Sandino to tudi v Panami, ako bi se mu zagotovilo primerno nagrado.

Diaz pravi nadalje, da se je zglašil pred kratkim pri njem Sandinov zastopnik ter rekel, da je general pripravljen priti v državo z 400 svojimi možmi in pričeti delovati, ako se mu za to dobro plača.

FRANCOSKO - SOVJETSKI SPORAZUM

PARIZ, Francija, 12. julija. — Pariški list "Midi" poroča, da se pričakuje v kratkem zaključka francosko-sovjetskih pogajanj. Domneva pa se, da bodo odnosi precej bolj omejeni kot se je izpočetka mislilo. Danes se bo tudi imenovala nova francoskega poslanika za Moskvu.

ROMUNSKA ZAPRLA 30 VOHUNOV

KRONSTADT, Romunska, 12. julija. — Trideset oseb, v ključno enega majorja in enega poročnika ter več podčastnikov, se je tukaj aretiralo na podlagi obdolžbe, da so vohunili v korist Sovjetov.

ŠPANSKA ZAVRGLA NOVO USTAVO

MADRID, Španija, 11. julija. — Začasni predsednik Alcalá Zamora kabineta je zavrgel novo ustavo, ker ista v glavnem ne odgovarja pričakovanjem španskega republikanizma.

KANIBALI POŽRLI LETALCA

ADELAIDE, Avstralija, 11. julija. — Tudi se boje, da je padel pogrešani letalec Trist v roke kanibalom v bližini Zenang na Novi Gvineji. Pred več kot enim mesecem je odletel proti gorovju, potem se pa ni več čulo o njem.

Glasom današnjega poročila iz nove Gvineje, sta izjavila dva domorabina, da je padel Tristov aeroplan v grmovje. Trist, ki je bil bolan, se je podal v najbližjo naselbino in se hotel sprijazniti s prebivalci, ki so ga pa pobili in ga pri slavnosti pojedli.

SAMOMOR V CERKVI

Brezposelni si je vzel življenje med obredom v newyorški cerkvi.

NEW YORK, N. Y., 13. julija. — Ko je odšel cerkveni pevski zbor presbiterijanske cerkve na peti ulici "Amen" pri neki himni, je v enem zadnjih stolov spil karbolno kislino neki slab oblečeni možak in se zrušil.

John Talbeek, nesrečen, nezaposleni Sirijek, v namenu, da sreča svojega Stvarnika, molil vneto na glas, tako da je motil s tem druge vernike.

Ne da bi rekel kako besedo, je potegnil iz žepa steklenico ter izpil vsebino med tem, ko so drugi stali. Zrušil se je proti Miss Mae Reeves, ki je takoj stekla k cerkveniku in mu sporočila, da se je prigodilo v cerkvi nekaj strašnega.

Cerkvenik je poklical tako policaja in ambulanco, s katero so odpeljali nasrečnika tako tiho, da je opazilo le par oseb, kaj se godi.

Talbeek je umrl že med potom. V njegovem žepu so našli zgodbo neznozne revščine in prošnjo, naj se mu oprosti samomor. Niso pa našli niti centa v strgani obleki.

Za nadaljnja pojasnila se obrnile na mojo ženo, ki živi z bratom na 129 Pacific St., Brooklyn, piše med drugim. Ona vam bo vse povedala. In, ker se nahajam jaz sedaj na potu pred obliče božje, izjavljam, da je bilo vse, kar sem izpovedal na sodišču, gola resnica, v kar mi Bog pomaga.

MEHIŠKI ŠKOF PROTESTIRA

MEICO CITY, Mehika, 12. julija. — Rafael Guizar v Valencu, škof v Vera Cruz-u, je poslal sinoči brzojavko na predsednika Ortiza Rubio, katerega se nanaša na zagonetno izgnanje katoliškega duhovnika Daniela Mesa.

Duhovnika je izvalil iz stanovanja policaj pod pretevo, da ga kliče bolnik, med potjo je pa duhovnik izgubil in se ni čulo več o njem.

Med drugim pravi škof v brzojavki: Vam je brez dvoma znano, kaj se je zgodilo z duhovnikom. Odkrito vas prosim, podvzemite korake v tej zadevi, ker bo sicer imela ista usodne posledice.

AFRIDSKO PLEME NAVALI LO NA INDIJO

SIMA, Indija, 12. julija. — Obo-rožena skupina od 500 do 1000 mož afridskega plemena je navallala na indijsko mejo pri Ashavat v bližini Žob vojaške postaje.

Napad se je očelilo ter so imeli napadalci več mrtvecev, dočim je bil le en vojak posadke ubit.

Da se prepreči podobne take napade, se je pomnožilo posadke postojank, patrolje pa poizvedujejo za napadalci, kateri se menda niso še razpršili.

GANDHI PRIDE ZOPET V LONDON

BOMBAY, Indija, 1. julija. — Mahatma Gandhi je obvestil danes indijsko vlado, da odpotuje v London na drugo konferenco, ako se v kongresni stranki ne pojavijo kakšne nove neprilike, dne 15. avgusta. Konferenca se ima vršiti v septembru.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

MLEKO DVA CENTA KVART

CLEVELAND, Ohio, 11. julija. — Vsled vojne med mlekarji je bilo mogoče kupiti danes tukaj kvart mleka za dva centa. Po nekaterih prodajalnih se je dobilo mleko celo za samo en cent za kvart, drugi so pa dali, ako si kupil kvart navadnega mleka se kvart pinjenega po vrhu.

VEČ DENARJA ZA POŠTO

WASHINGTON, D. C., 11. julija. — Dne 1. avgusta stopi v veljavo nova odredba poštnega oddelka z ozirom na pošiljate zavitek. Na podlagi te odredbe se pričakuje na leto nekako pet milijonov dolarjev več dohodkov.

Glasom nove odredbe bo mogoče pošiljati večje zavitke v zone od 4-8. Velikost zavitka, ki se ga bo moglo od tedaj naprej poslati, znaša 100 palcev skupno za dolžino, širino in obseg, teža pa največ 70 funtov.

SOVJETI POZVALI NAZAJ 4 IZVEDENCE

MOSKVA, Sovjetska unija, 11. julija. — Štirje izvedenci, katere se je izgnalo na podlagi obdolžitev sovjetske tajne policije sabotaže, so bili poklicani nazaj ter se jim je takoj vrnilo državljanstvo. Prejeli so tudi odškodnino v gotovini. Dmitrij Grigorovič, ki je bil preje vodja za gradbo poskusnih avtomobilov, je eden poklicanih. Prejel je \$5,000, njegovi pomočniki pa nekoliko manj.

SHAW HVALI STALINA

LONDON, Anglija, 11. julija. — Bernard Shaw se je izrazil danes glede zadnjega Stalinovega govora sledeče:

— Petsto let bo preteklo, predno bo vsakdo na Angleškem razumel, kar je Stalin povedal. Karl Marx in Lenin sta bila idealista. Stalin je pa realist. On stoji z obema nogama na tleh, da, včasih celo v tleh. Stalin je pravzaprav oportunist. S tem je dosegel svoje sedanje stališče, ob istem času je pa marxist ali vsaj Marxov učencec, kot sem tudi jaz.

HIŠE GRAJENE IZ JEKLA

Jeklarnar si prizadevajo dobiti odjemalce. — Hiše bo treba samo skupaj sestaviti.

NEW YORK, N. Y., 11. julija. — Jeklarske tvornice si prizadevajo pridobiti zopet odjemalce s tem, da bodo pričele graditi hiše iz jekla. Jeklne hiše niso sicer nič novega ter se je take hiše zgradilo z uspehom v Nemčiji, vendar pa istih ni kazalo v prejšnjih razmerah graditi.

Vsled sedanjih gospodarskih razmer je pa zaželjivo priti do kakega cenejšega načina za gradnjo hiš in domneva se, da bodo jeklene hiše izrevolucionirale sedanjo gradbeno industrijo ter dale dovolj posla arhitektem in delavcem, nizke cene pa privlačno vplivale na prebivalstvo.

Hiše nameravajo izdelati v tovarni v posameznih delih, ter bi ne postalo potem drugega kot iste na licu mesta zložiti skupaj.

LOVIL RIBE — SOVO UHARICO

HARTFORD, Alta., 11. julija. — Dr. C. F. Davis je povedal naslednjo zgodbo: Ko je lovil večer pred nekaj ciproso, je vrget trnek s precejšnjo silo na vodo. Še predno je pa vaša padla v vodo, se je zagnalo nekaj iz drevesa na isto ter jo popadlo. Šele po znatnem boju se je Davisu posrečilo izvleči plen na suho, kjer je videl, da je vjel veliko sovo uharico. V doček resničnosti te zgodbe je postavil sovo v izložbo.

UKRADLI DVE DRAGOCENI SLIKI

FRANKFURT OB MENO, 11. julija. — Iz vile nekoga tukajšnjega veleindustrijalca so bile ukradene dve stari sliki, ena vredna 200,000, druga pa 40,000 mark. Obmejna policija zvesto pazi, da se slik ne prenese iz Nemčije, kar talovi brez dvoma nameravajo. Lastnik in zavarovalna družba sta razpisala 48,000 mark nagrade za ujetje tatov in vrnitev slik.

DENARNA NAKAZILA

IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	
Din 500	\$ 9.35
Din 1000	\$ 18.50
Din 2500	\$ 45.75
Din 3000	\$ 54.60
Din 5000	\$ 90.50
Din 10,000	\$180.00

V ITALIJO	
Lir 100	\$ 6.75
Lir 200	\$11.50
Lir 300	\$16.80
Lir 500	\$27.40
Lir 1000	\$54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$5.25.

Za izplačilo večjih zneskov kot sgoraj navedeno, bodi v stvarnih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam plemenim potem sporazumate glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za pristojbino 75c.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0380

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Printed by ... E. Sporek, Trans.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for US, Canada, and foreign.

Advertisement on Agreement.

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenimi nedelj in praznikov.

Dopis brez podpis in osebnosti se ne priobčujajo.

GLAS NARODA, 218 W. 18th Street, New York, N. Y.

MORATORIJ IN JUGOSLAVIJA

Na tem mestu je bilo že poročano o mednarodnem finančnem efektu ameriškega predloga...

reparacijski delež še znatno manjši od vseh davajev, ki jih mora Jugoslavija plačati...

Iz Slovenije.

Ciganova nesreča.

V Jablan gozdu neke pri Mirni pebi tabore Brajdici, cigani, katerih obširna rodbina se cepi v več družin...

rad se kaj "postrani" zasulžil. Odložil se je, da bo kradel kolesa...

Prvič je podlegel skušnjavi pred tedni, ko je pred kavarno Orjent prislono kolo last K. L. iz Maribora...

Za tem se je naddodni vajenec še nekaj dni potikal. Ko pa mu je zmanjkalo denarja, se je zopet vrnil na nečedni posel...

Jena eta bila: Jostp Kudjerski na 8 mesecev strogega zapora, a Milka Šabanovič na dve leti ječe...

Huda nesreča motociklistja.

26. junija se je zgodila v Košakih nad Mariborom težka nesreča, katera žrtev je postal 25-letni pri Hirschu...

Družba lovskih tatov pod Storičcem.

Obširni gozdovi pod Storičcem so znani kot izborna lovišča. Kljub temu, da so povsod postavljeni lovski čuvaji...

Huda kazen za žeparje.

V spremstvu orožnika se je davi pripeljala iz gorenskih Begunj, kjer uživa neprostovoljno in brezplačno letovišče za 18 mesecev...

Oba sta obtožena, da sta že lani 2. aprila na selmu v Brezovici pri Zagrebu okradla kmeta Ivana Pečeka...

Njiju zagovor se je razvijal v zagrebškem dialektu. Bil je živahen, a poln najzanimivejših kontradikcij...

In sodnikom je še povedala: "Vse sem pošteno zaradila. Poslana sem bila od policije v Brezovico po važni politički misli."

Sodniki niso verjeli zagovoru obeh prefriganih žeparjev. In obo-

VRABCI SO SI OSVOJILI AMERIKO

Vrabci v Ameriki niso bili "domače živali" kot so pri nas, ampak so jih zanesli iz Evrope in sicer v Severno Ameriko l. 1861...

L. 1861 so pripeljali v Philadelphijo 1000 parov vrabcev, ki naj bi uničile ogromno zalego žuželk...

V južno Ameriko pa so l. 1891. pripeljali 1000 parov vrabcev, ki so se prav tako naglo kakor v severni Ameriki razširili...

NAJDALJŠI PLOT NA SVETU

Najdaljši plot na svetu se nahaja v zapadni Avstraliji. Ta plot je 1800 kilometrov dolg...

Kamor pa pridvi taka zajčja čreda, tam so čez noč umrli vsi poljski pridelki. Pred plotom pa dirjajo in tekajo semtertja...

Kljub temu pa zajcev na zmanjka, ker se silno naglo plodijo. V celni Avstraliji imajo "zajčjih plotov" nad 300 kilometrov...

Bivši minister izgini brez sledu.

V Budimpešti je prišla v konkurz tiskarna "Apostol". V zvezi s tem bi moral biti že dni pred budimpeštanskim sodiščem zaslišan bivši prosvetni minister Štefan Haller...

Dopisi.

S pota.

6. julija je bil žalostni pogreb v mestu Tower, Minn. Pokopali smo Marijo Rus, rojeno Bayuk, pred 34. leti v Rodivici pri Metitici...

Ko sem opazoval pogreb ter videl obilo družinico, sem se zamislil, da otroci ne vedo kaj so izgubili...

Pokojna je spadala k B. H. Z., člani in članice so jo v polnem številu spremlili na zadnji poti.

M. Pogorelec.

Girard, Kans.

Priloženo vam pošljem \$3, s katerimi obnovim naročnino za pol leta. Razmere tukaj v Kansasu so jako slabe...

Sušje imamo veliko. Po vrtilih in vijavah se vse suši, dežja pa ni pravega že štiri tedne.

John Danish, Sr.

NAJVEČJI SOD NA SVETU.

Monakovska sodarja Jospin Alojzij Dorn sta izdelala sod, ki je brez dvoma največji leseni sod na svetu.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto. Članarina znaša \$1.

Clani dobre potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

Advertisement for Sakser State Bank, offering 4% interest on deposits.

Large advertisement for 'Mali Oglasi' (Small Ads) with the headline 'Prepričajte se!'.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

AZOV:

GAVRAN

— Koliko dobiš — na varšavski kolodvor?
 — Šestdeset kopejk, barin!
 — No, dobro.
 Dvornik je s pomočjo vratarjevo naložil na sani moj neveliki platneni kovček. Sedel sem in ganil smo se.

Bilo je to minule nedelje že poznano zvečer.
 Zadel sem, kakor pravimo, na pravega. Izkazalo se je, da je izvošček izredno zanimiv kavej.
 Na križišču se je srečal z drugim Vanjko. Ta je hotel hitro mimo ter je zakričal nanj:

— Hej, ti — s potit!
 — Kam pa se ti tako mudi! — je odgovoril moj mirno. — Ne delaj se gospoda, ki nisi, in tudi ne izplača se ti!
 — Ti si iz Tule? — sem ga vprašal.

— Iz Tule, — je odgovoril in se nasmehnil.
 — Zato.
 Spoznal sem v njem tulskega občana po njegovi frazi — "ne izplača se ti, delati se gospodari, ker nisi."

Izkazalo se je, da je izvošček nekako moj rojak, kajti svojedobno sem živel v omejeni guberniji. — Začel sem se torej z njim razgovarjati:

— Ti si samsvoj, gospodar?
 — Ne, — služim.
 — In dobiš dobro mezdo?
 — Osem rubljev.
 — S hrano?
 — Imaš mnogo posja na dan? Štirindvajset ur.

— Kdaj pa spiš?
 — Kadar je priložnost. Tu pa tam prime človeka policija in tam se naspil.

— A zakaj te prijemlje policija?
 — Za vsako neumnost... Tule, ni dolga tega, sem v krestovskem parku brez posla zavostil pred nekoga gospoda. In takoj me je zapisal stražnik. Dva rublja globe. Kajpak... plačeval bom! Odsedel sem dva dni. Doma ali na policiji — to je eno.

— Ompak tam, na policiji, je u-mazano, ne?
 — Kakor je. Tam, kjer sem bil zadnjič, v Kozacem, je res bedno. Pustiti ni dovoljeno. In sploh, vsa strogost, da jo človek temeljito občuti.

— Si li že dolgo iz vasi?
 — Dve leti.
 — In ti je dolg čas?
 — E, kaj bi mi ne bilo! Srce se človeku lomja na kosce. Ženo sem pustil tam, otroke. Ali bi mogel kdaj pozabiti na nje?

Bil sem presenečen po toliki nežnosti, ki se je oglašila nenadoma iz njega.
 Napol se je okrenil k meni, in zdaj selem sem na mogoč pogledati in obraz. Lice je imel zagorelo, obraslo s kratko črno brado, energično.

čno. Cel Jemelka Pugačev (Kozak razkošnik, ki je za carice Katarine II. izval vstajo proti nji, ker se je izdajal za Petra III.
 — A kaj te je nagnilo, da si jih zapustil?
 — No, kaj naj bi bil storil?! — Zemlja ni zadoščala.

— In zaradi zemlje si prišel v mesto?
 — Zakaj pa? Če bi bilo dovolj zemlje, kar bi se jaz bedak potem potikal todle po izkuhlih in dvo-riških krcem?
 — Ali uteka iz tega vzroka v mesto mnogo ljudi?

— Mnogo, kar vsipajo se!
 — I, seveda, brez zemlje je mu-žiku težko živeti, sem mi priftrdil.
 — Nemogoče! Zemlje smo lačni kakor gavran krvi.

— Kako? — sem ga vprašal vno- vič. — Zdi se mi, da sem preslišal.
 — Pravim, — je ponovil in za- bilskal s svojimi črnimi očmi, — da smo lačni zemlje kakor gavran krvi.

— To pot nisem prisljal: — Ka- kor gavran krvi! Predržna in zlo- vešča izvoščekova primera me je presenetila s svojo novostjo. Mi- silim, da se dostoj v narodni, ljudski literaturi že ni pojavila takšna pri- mera.

Li čujete, gospoda — ruski plan- tažniki!
 Nič več ni sivega muha, pozab- ljena in potrpežljivega, toda je — gavran. In ta gavran, se dviga zdaj nad polje, nad vašimi domovi in preži na zemljo — kakor na kri- k!

Iznova sem vrgel svojemu besed- niču nit:
 — Pripovedujejo, da so v sara- tuskij guberniji hujskali, da se na mušike strelja.

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
 (ENGLISH-SLOVENE READER)
 Stane samo
\$2.—
 Narodnja ga pri.
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
 216 West 18 Street
 New York City

— Slisal sem, vse sem slisal. No, tu ne opravijo nič... ječ in okov za vse je premalo. Le počakajte — kmalu bo poletje...

Napel sem svojo pozornost.
 — Poletje se tega polotimo!... — Sklenili smo, da bomo po petdeset skupaj hodili po veleposestvih in ne bomo pustili nikomur delati. Kdor ne bo ubogal, bo tepen. Snope za- žgemo... živno našenemo na pol- lja... vse uničimo...

Izvošček je potem govoril o no- tranji politiki ter se tekom besed spomnil tudi Hodynka... (Hodynka — znana planjava tik Moskve, kjer je l. 1896. med kronanjem carja Nikolaja II. poginilo okoli 1200 oseb vsled zanikarnosti in brezbrižnosti ruskih oblastev.)

Poslušal sem ga in lastnim uše- som nisem verjel.
 — Je li mogoče, — sem si mi- silil, — da sedi pred menoj mu- žik?!

V daljavi so se pojavile kolodvor- ske luči. Hitro sva dospela pred vhod ter se ločila...

FILIPINCI KAMENJALI AMERIKANKE

vana velikanska parada v čast se- natorju Harryju B. Hawes se je spremenila v eno največjih politi- čnih demonstracij v zgodovini fil- ipinskih otokov. Med parado se je namarš pričelo tudi s proti-ameri- škimi manifestacijami ter sta bila 2 amerikanca ranjena, kakih 12 drugih pa lahko poškodovanih.

Poklicalo se je sicer policijo iz Ma- nile, ki je pa bila prezaposlena ra- di demonstracije na drugem koncu mesta.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listo, katerega pre- jemate, je razvidno, kdaj vam je naročilna pošta. Ne čakajte torej, da se vas opominja, temveč obno- vite naročilno ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

- CALIFORNIA**
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO**
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffin
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA**
Indianapolis, Louis Banich
- ILLINOIS**
Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blush, J. Bevilic
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anselc, Mary Hamblich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Joze Zelenc
- KANSAS**
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar
- MARYLAND**
Steyer, J. Černe
Kiltzmilller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN**
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Šušlar
- MINNESOTA**
Chisholm, Frank Gotše, Frank Pubej
Ely, Jos. J. Pechal, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
- MISSOURI**
St. Louis, A. Nabrvoj
- MONTANA**
Kleins, John R. Romi
Roundup, M. M. Polish
Washoe, L. Champe
- NEBRASKA**
Omaha, P. Brodčič
- NEW YORK**
Gowanda, Karl Stralnik
Little Falls, Frank Mente
- OHIO**
Barberton, John Balant, Joe Hiti
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Rosler, Mista Slagnik, Frank Zednik
- OREGON**
Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA**
Ambridge, Frank Jakše
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobcek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro- vahšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan- čič, A. Škerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamlin
Greensburg, Frank Novak
Homér City in okolico, Frank Fe- renchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshček
Krayn, Ant. Tauselj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Zust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakšec, Vinc. Arb.
J. Pogarar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pesdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj, Fr. Šušlar
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternej
- UTAH**
Helper, Fr. Krebe
- WEST VIRGINIA**
Williams River, Anton Svet
- WISCONSIN**
Milwaukee, Joseph Trstnik in Jos. Koren
Sheboygan, John Zorman
- WEST ALLIS**
Frank Štok
- WYOMING**
Rock Springs, Louis Trucher
Diamondville, Joe Bolich

KAKO DOLGO VZDRŽE PILOTI?

Takoj po iznajdbi letal se je po- javilo tudi vprašanje, kako dolgo more letalec vzdržati pri svojem naporih in nevarnem poklicu.

Odgovori na to vprašanje so bili zelo različni, ker ni nič čudnega: mo- goče so bile namreč le domneve, praktičnih izkušenj pa še ni bilo — in jih še danes ni, ker je letalstvo še zelo nov in mlad poklic. Špočet- ka je pač tudi kazalo, da noben le- talec ne bo dolgo zdržal tega po- sla, ker preveč utruja živce, toda današnja tehnika je iznašla za le- talce že toliko olajšav, da letalstvo dandanes nikakor ni več tako te- žaven in naporen poklic kakor je bilo od kraja.

Kako zelo se menjajo odgovori na zgorajšnje vprašanje, dokazuje dejstvo, da so smatrali še pred 10 — 15 leti 35-letne pilote, zlasti vo- jaške, za "mrtve"; danes pa leta še na stolice nekdanjih vojaških letalcev veselo po zraku, čeprav so že nad 40 let stari.

Neki francoski športni list pa je pozval najuglednejše francoske le- talce, naj odgovore na to košljivo vprašanje. Odgovori letalcev Tho- reta, Finota, Corsina in Augerja so si precej podobni: vsi ti letalci so mnenja, da danes za letanje ni več nobene starostne meje. Fasman, ki je danes star že 55 let, trdi, da star človek prav tako lahko obvladuje letalo kakor mladenič. On sam le- ta danes prav tako kakor je letal pred 20 leti. Glavna stvar pri le- tanju je mir, pamet in izkustvo — vse to pa imajo starejši ljudje v še večji meri kakor mladeniči.

Letalec Auger pa se je oprijel letalstva šele med vojno, ko je bil že 38 let star. Med vojno se je iz- kazal kot enega najboljših franco- škkih vojniških letalcev. Tudi on zani- ka, da bi mogla starost posebno vplivati na kakovost pilota, naj- manj na njegovo zanesljivost.

Vsi letalci pa so mnenja, da mo- ra pilot živeti zelo solidno, če si ho- če ohraniti svojo moč in sposob- nost.

VELIKI MOLČEČNEZI!

Večina velikih in slavnih mož- vseh časov je bila zelo molčeča. Od časov Julija Cezarja dalje, ki je bil znan kot največji molčečnej svoje dobe, pa do danes opazujemo v zgodovini slavnih mož, da je du- hovitosť prav rada združena z mol- čečnostjo.

Vojvodi Viljemu Aranskemu so dali pridevek "molčeči". Nekdanji šer nemškega generalnega štaba grof Moltke je govoril že, če je bilo to mujo potrebno. Prav tako mol- čeč je bil vojvoda Wellington in lord Kitchener je bil zaradi svoje molčečnosti prava zagonetka.

Tudi med znamenitimi državniki jih je dosti, ki niso radi govorili. Lordu Palmerstonu so rekli "riba", ker je vedno molčal. Disraeli je grmel samo v parlamentu, drugače pa redko.

Matematik Izak Newton je od- govarjal samo na postavljena mu vprašanja.

Modroslovec Leibniz tudi ni rad govoril in fizik Galvani je molčal cele dni.

Francoski električar Ampere je vzbujal med svojo služinčadjo pravo senzacijo, če se je oglašil, naravo- slovec Darwin pa je mnogo pisal, govoril pa ni skoro nič.

Tudi med znamenitimi zdravni- ki so skoro sami molčečnej. Pa- steur je prav malo govoril, franco- ski kirurg Reloton pa je usta od- pri le samo za eno besedo "boljše". Če pa se je bolniku obračalo na slabše, je molčal.

PRAZNOVERJA NE BO KONEC.

Na Pomeranskem (v Prusiji) sta prišli te dni k nekemu ovčarju dve ganki in sta mu začeli pripovedo- vati, da je njegova žena težko bol- na, onedve pa da poznata tajno sredstvo, ki bi ženo gotovo rešilo si- gurne smrti; sredstvo pa stane 50 zlatih mark. Ovčar je dal cikanka- ma 48 mark, ker več ni imel. Čez nekaj dni pa sta se ciganki zopet o- glasili pri ovčarju in sta mu hoteli vrniti 48 mark, češ da to ni dovolj za zdravlila; sedaj se je maščevala nad njim njegova lakomnost, ker jima ni dal vseh 50 mark — sedaj namreč velja zdravilo 100-krat to- liko! In glej — nesrečni praznover- ni ovčar je dal ženskama res vse svoje prihranke v znesku 6190 mark! "čarovnice" so seveda denar pobrale in jadrno izginile. Žena ov- čarjeva pa, ki je prišla obiskat svo- jega moža, je bila popolnoma zdra- va — bolna namreč sploh ni bila!

Ovčar je šele nekaj dni kasneje vso zadevo prijavil, rekoč, da so mu ciganke "zacuprale" in zato se je kar na slepo pokoril njihovi želji. Za nameček pa sta mu ciganki še zagrožili, da bo umrl nagle smrti, če bo komu kaj pripovedoval o tej čarovniji!

50-LETNICA ZABAVNE IZNAJDBE.

Letos slavi svojo 50-letnico prav prijetna iznajdba, brez katere et še danes v mnogih krajih ne morejo misliti pravde zabave. To je "konfe- ti". Po nazivu te zabave bi človek mislil, da so jo iznašli Italijani, kar pa ni res, temveč je ta zabava fran- coskega izvora. Prišli so pa na to zabavo v neki francoski tiskarni, kjer so izdelovali koledarje, od ka- ternih trgajo list za listom. Takse ko- ledarje pa je bilo treba prelučnati, da so lahko napeljali skoti luknja- vrvice, na katero so potem kole- darje obesali. Koedar so pa koledar- je luknjali, je težko po tleh kar na debelo papirnatih drobcev v vseh mogočih barvah, ker so tiskali kole- darje večinoma na barvast papir. Lepo je čine pa je neki delavec za- grabil pest teh drobcev ter jih vr- gel v bližnjo delavico. Drobci so de- lavci obviseli na lasih in tako okra- šena delavka je delala prav smešen vtis. Ko pa je podjetje priredilo ne- ke veselico, se je prav kmalu razvi- la živahna bitka s "konfeti"jem. Go- spodarju je bila ta zabava prav všeč in ko se je on kaj nedeležil ve- like pisane zabave v pariški operi, je vzel s seboj tudi precej pisanih pa- pirnatih drobcev in začel med zaba- vo z njimi obmetavati ženski svet.

O tem je naslednjega dne govo- ril ves Pariz in tako je prišlo v modo obmetavanje s konfeti'jem.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski časnik v Zdra- vni državi.

"VITKA LINIJA" V ANGLIJI

Nedavno so modni diktatorji za- čeli delati propagando proti dose- danji "vitki liniji" in so razgla- silo, da "vitka linija" ni več "najno- vnejši krik". Ta propaganda proti vitki liniji pa je zalegla le toliko, da so na nekaterih modnih ravsta- vah resh razstavili vzorce oblek za bolj životne ženske, toda splošno pa moda "debele linije" le ni upa- lila, najmanj v Angliji. Tam velja še vedno "vitka linija". To "li- nijo" dosegajo Angležinje s strogo odmerjeno hrano ali pa s športom. Ženske pa, ki jim doma vse nič ne pomaga do vitke linije, hodijo v posebne zavode, kjer na vse mogoče načine spravljajo preobilno mast in meso s telesa. V takih zavodih imajo n. pr. kolesa, ki so pritrjena na mestu, ženske pa morajo goniti z nogami poganjalo (pedale). Ima- jo pa v takih zavodih tudi "elek- trične velblode". Kdor se mora mu- čiti na teh aparatih, izgubi v 30 minutah do pol funta svoje teže. V nekem drugem takim zavodu za "vitko linijo" imajo pa še bolj ra- finirana sredstva. Glavni "stroj" za pridobitev "vitke linije" v tem za- vodju je nekakšen divan, ki so ga dobili iz Amerike. Divan je gib- ljiv, posamezne dele pa goni elek- trika. Ženske privežejo na ta divan z jermenijo, potem pristisnejo na gumb in takoj se začne premikati šest aparatov, ki delujejo na po- samezne dele telesa. En aparat ob- deluje pleča in rame, drugi pa ma- sirajo prevec z mastjo zalite dele telesa. Lastnik tega zavoda je neki bivši mornariški častnik in ta trdi, da se počutijo ženske pri tej čudni telovadbi jako dobro, ker imajo vtis, da se vozijo po razburkanem mor- ju.

SAKSER STATE BANK
 82 CORTLANDT STREET
 NEW YORK, N. Y.
 posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.
 Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.
 Poslužujemo se vsi brez izjeme te stare in stanovitne domače banke.

NOVO "VSEUČILISKO MESTO".
 Vseučilišče v Concepcionu (Chile) je zelo bogato, ker so razni bogata- ši zapustili za vseučilišče velike u- gnanove, poleg tega pa uživa vse- učilišče tudi vsako leto vse dohod- ke edine loterije v državi. Uprava tega vseučilišča je pa nedavno skle- nila nakupiti v južnem delu mesta 60 hektarjev zemljišča, da se zida tam moderno "vseučiliško mesto", prvo te vrste v južni Ameriki. To mesto bo obsegalo centralne zgrad- be lekora upravno poslopje in knjiž- nico, potem ločena poslopja za vse fakultete z vsemi laboratoriji in pri- kljknami vred stanovanjske hiše za dijake, društveni dom za profesor- je, športni dom za dijake in obsežne vrtove in parke. Vseučiliški senat je poveril izdelavo načrtov dunaj- skemu arhitektu profesorju Brun- nerju, ki biva že dalje časa v deže- la, kamor ga je bila pozvala čilen- ska vlada.
 Vsi stroški za zgradbo tega mo- dernega "vseučiliškega mesta" so preračunani na 6 milijonov dolar- jev.

Ta GLOBUS
 kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemlje- pisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.
KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN
 V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.
MODERN VZOREC
 KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM
 CENA S POŠTNO VRED
\$2.50
 ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE; GA DOBE ZA — **\$1.75**
"GLAS NARODA"
 216 West 18 Street New York, N. Y.

DRUŠTVA
 KI NAMERAVATE POKREDITI
VESELICE, ZABAVE
OGLAŠUJTE
 "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.
CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

MILAN PUGELJ:

Hrepenenje.

(Nadaljevanje.)

— Šest gospod. Takrat se sesujemo. Vi in vaša krčma bosta pozabljeni in jaz in moje dekle. Prst bo iz nas in kamen, ali roža in drevo, ali metalj in ptica.

Krčmar je vstal in kazal z debelim kazalcem na uro. — Račun! Vračam se v svoj dom, bližam se domačemu pragu. Ali niso ceste preveč razsvetljene? Tih in ponožno bi se rad vrnil, odkoder sem prišel. Dajte mi roko, gospod, in nastavite uho: Umrjemo, in travo, ki požene iz naših grobov, pomandrajta drugi. Ali moja bo nezanimiva. Brstje krenin, ki so ozelenele preko zime v kleti... Z Bogom!

II.

Prišel je zopet čez dva meseca. Proti polnoči, ko so se razšli gostje, je ostal sam. Njegova svetlobela srajca je sijala izza mize in njegove ozke, bele roke so se igrale s kozarcem. Ko je prišel do njega krčmar, sta si segla v roke in se prijazno ogovorila.

— Kje ste obitčali prejšnji mesec? — Sedite na stol! Rad imam, da so ljudje, ki govorim z njimi, na desni strani. Povedal vam bom. Vrnil sem se... storil sem veliko zlo: grozno živih sem hodil, kakor preko mrtvih. Mene je bolelo, ali njih ne. Grozno bi čutili, ko bi vedeli, in nič ne čutiljo, ker ne vedo. Premislite si: teptate njihove pravice in vrag ve, če ne tudi njihovih svetih čustev. Rečem vam, če bi vedeli bi jim zjale rane kakor žrela! Mislim, da se ne motim.

— Ne razumem —

— Čakajte! — V meni se vsako lahko spozna nekdanjega literata. Vi ste izvolili to ravnokar potrditi. Človek sem, ki se mu ni ustalo hrepenenje. Kadar se literatu ustavi hrepenenje, ni več literat. Haha... jaz sem torej še literat. Gospod, vse zvede gorijo nočno... Vi vamite šestilo, zapicite ga v eno, raztegnete drugi korak in pričnete črtati s njim kroge in loke. Raztezate korak naprej... naprej, zapicite šestilo v drugo zvezdo in vse je zopet drugače: drugi krogi, širši ali ozki, skozi druge zvezde lete loki, skozi večje, manjše, svetlejša ali bledejša... To je naše hrepenenje. Vedno dalje po neskončnem svodu! Rekel sem vam, da sem literat. Koliko literatov je na svetu, ki ne pišejo novele in ne zlagajo pesmi! Jaz spadam mednje. Glejte, pretekli mesec so me napadle želje, dvignile, takorekno potegnile so me izmed četverih domačih sten in me postavile pod svobodno nebo. Ne lažem se, če rečem, da sem se vrnil v svojo mladost. Pijte!

— Bog živ! — Naši mladosti... eks! — Eks! — Dovolite, da se v tem svečanem trenutku obrišem... tako! In zdaj se obrnem na stolu k vam in vas primem z obema rokama za desni in levi rob suknje in vas vprašam: Zakaj smo mi vsi obzirni lažnivci? Zakaj goljufamo iz usmiljenja? In zakaj morimo sami sebe, s kakšno pravico stopamo na glavo svoji lastni sreči kakor strupeni kači? Zakaj, gospod, trpimo naše zmote iz zblode do smrti? Mi vsi, gospod, smo hinavelj, vi in jaz, gospod!

— Haha — — Ne smejte se, prosim vas, ker zdaj me boste razumeli: Zadnjega meseca prve dni sem se odpravil nekoga večera na pot in izpeljal točno svoj načrt. Bil sem pri njej, pri svoji ljubici.

— Zdalj vi hinavčite!

— Ne, stojte! Opis vam dokaže. V veži je deska in tam sem bral, kje stanuje. Šel sem v drugo nadstropje in gledal sem svojo senco, ki se je lomila pred menoj po stopnicah in se daljšala in krajšala. V prvem nadstropju so molala na vsako stran po ena vrata, v drugem nadstropju je stalo zapisano z velikimi črkami: Osnažite čevlje! in spodaj: Poslužujte se s pljuvalniki! In med vizitnicami na podboju je stalo na eni: Evelina... Ne morem dalje, razburil sem se! Pijva, moj drug neznan! Na naše zdravje! Vročje mi je, dovolite, da otrnem pot!

— Kaj vas je razburilo? — To ime, gospod moj, to ime. To so tisti večeri pod kostanji, to so tiste stezice med grmi rož, to je vonj jasmínovega cvetja, ki polni srak nad našo klopo... ne izgovorim več tega imena! To je prvi poljub, ki je plaval po vroči mladosti v srce in tam zdaj peče in žge. To je mladost — Tako! Moj lirski napad je minil. Govoriva dalje! Pozvonim, gospod, in čakam. Pride ženska in pomeniva se. Že stojim pred vrati in brišem čevlje. Potrkam in slišim njen glas, vstopim in vidim njo. Tudi ona vstane izza mize in iznad knjige in gledava se rdeča in vroča. Kakor dve vojski, gospod! Dovolite mi, zmedem sem zopet, potrkam drugo prvo. Nekeje v Nemčiji so imeli v zverinjaku šimpanza. S seboj ga je pripeljal naravoslovec, ki je hodil po njegovi domovini, po Gornji in Dolnji Gvineji. Ob neki Kongo ga je ujel, iz pragozdov, širokih in svobodnih, ga je vtaknil v železno kletko. Prej je živel med brati in sestrami, med svojim plemsnom — tam šimpanz in ne naravoslovec — zdaj je bil sam in leta so tekla. In po pretreku štirih, petih šestih so pripeljali v njegovo kletko zaboje iz drugega zverinjaka. Zvečer so ga postavili k njemu in zjutraj so ga odprli. Glejte, šimpanz je prilezel iz njega. Stala sta si nasproti, gledala sta se kakor otrpla. Toliko let nisi videl domačina... A hip nato sta planila drug preko drugega, objela sta se, stisnila in poljubila. In tako sta se držala objeta eno uro. Tudi midva sva znana iz pragozda, iz mladosti... pijte! Tudi ta primera se mi ni posrečila.

Gospodar je iztegnil roke od sebe in globoko vzdihnil. Rekel je: Pozno je! — Strmela vsa drug v drugega. Brez besed, brez gest, Polagoma sem se zavedel, sam sem vzel stol in sedel. Rekel sem Dolga je bila ta pot, šest let dolga, gospodična! Od takrat, ko sva bila zadnjič skupaj, pa do danes: nepretrgoma sem hodil po njej! — Kako vam je? — Je vprašala po dolgem molku. — Gospod, tako mi je, kakor človeku, ki je zagazil v močvirje in ve, da nikoli ne izgazi. Vleče noge iz mlake, da jih zopet zabode vanjo, in truden je. Ne pričakuje ničesar več. Ne danes, ne jutri, ne poplutanjem ga ne zadene veselo presenečenje, sladka novost, ki iznenadi z neznano lučjo življenja. Dnevi beže in vse je vsakdanjost. Povečal sem ji to, kakor zdaj vam in govoril sem še dalje in storil sem, česar bi mi v ine verjel. Nekeč mi je rekel pozno ponoči debel čokati in zaripljen molk, da se je poslavljaj v zadnjih časih od nove znanke takole: Vi odhajate, a jaz pojdem in bom jokali! Gledal sem ga, njegov hribovski obraz, njegove močne in divje brke, trde in brezobzirne oči in mu nisem verjel. Šele zdaj mu verjamem. Vi odhajate, a jaz pojdem in bom jokali.

— Dovolite, da pljem! Tudi vi izvolite! Bog vas živi! Vstal sem, zapel sem se v preprogo in padel. Zmedel sem se, stopil sem k njej in ji poljubil roko. Nič, sem rekel, čemu trepetate, takoj pojdem in ne vrnem se nikoli več. Sedla je na sofo in pridružil sem se ji. In ko sva govorila, je naenkrat zahtevala. In skoro zakričala je: Ali, moj Bog, vi ste vinjeni, vi ste zopet vinjeni! Držala se je za glavo in se obrnila od mene stran. In dodala je: Vino, to je vaše prokletstvo! Tu se vse neha, gospod krčmar. Padli smo iz nebes na zemljo, noge vlečemo zato iz

močvirja, da jih zasadijo zopet vanje. Dejal sem ji: Kako bi bil prišel, če bi bil trezen? Kje bi st bil upal? Pomislite, kje naj jemljem pogum? Nikoli vas ne bi bil videl v vaši domači sobi, nikoli ne bi sričal vonja vaših las, nikdar več ne bi bil poljubil vaše roke, če ne bi prihajal iz gostilne! Moje roke so uklenjene, moje noge so zvezane in premlkam se kakor bi nosil preko sebe kletko. V muzeju sem videl bojne trofeje, ki so jih prinesli s Filipinov. Glave premagancev tiče v slamnatih mrežah, drobne so, rjave in gledajo živalsko plašno s svojimi votlimi očmi. Ko grem po cesti se mi zdi, da je moja glava taka. V mreži je, gleda in ne vidi!

— To, kar sledi, vam bom povedal stojé. Razgovorila se je bila, gorela je v obraz in oči je je oblik svetloba. Stal sem tam in se pripravil, da oddidem. Gospod, če ste izgubili igro, pomešajte dobro karte, predno igrate vnovič!

Krčmar je držal v rokah uro in jo gladil z desnim palcem preko šipe. Na drugem koncu miz je sedel mlad natakar in pisal pismo. Zelenkasta svetloba podstojnih svetilk se je močno odbijala od belih prtov in razlivala po sobi napeto in prisiljeno živahnost.

Kosovel je vrgel naenkrat roke ob sebi, sklonil glavo in padel na stol, kakor avtomat, ki mu je zmanjkalo elektrike.

— Plačal bom takoj in izkušal bom priti nazaj! — Kam? — V svoje življenje. Kakor slepec, ki je igral harfo. Hodil je ponoči varno iz predmestja v predmestje, iz krčme v krčmo. Pil je in igral in godba in vino sta mu odvrnila misli od enoličnih cest in ulic. O polnoči se je spomnil na tiste, tik katerih sumi svila ženskih kril. Kos pota je zmanjkal v njegovih mislih, kje je, kam hoče. Vračam se. Natakar, napravi račun! A med tem vam rečem še eno: Čemu živimo, gospod? Zvezdam, ki jih ne dosežemo. Zakaj jih ne dosežemo, prijatelj? Ker živimo drugim, skritim zvezdam, ki so močnejše od prvih!

— Katere so to? — Je vprašal krčmar, vtaknil uro v žep in vstal. — To je naše prokletstvo!

Kosovel je oblekel suknjo, natočil čašo do vrha in jo dvignil proti luči.

— Poglejte to rmeno vino, kako se iskri, kako se žari! Po njem beže tiste zvezde. Ali izlijmo jih vase! Bog vas živi!

Odšel je lahko in nrglo in zunaj po ulici žvižgal. Pred kavarno se je ustavil, se ozrl na levo in desno, šel parkirat gor in dol mimo razsvetljenih vrat in odhitel dalje.

Po mestu je bilo tiho, nad njim tema in v njej so čivkali nočni ptici.

(K O N E C.)

BERLINSKI AL CAPONE

Tudi Berlin ima svojega Al Caponeja. Gre za bankirja in komercialnega svetnika Gustava Lindemanna, ki so ga nemški listi tako krstili. Mož je namreč izredno podjeten in prebrisan tihotapec. Kakor znano, je v Nemčiji upeljan monopol na žganje. Zato ni čudno, da oblasti skoro vsak hip odkrijejo zakonite žganjarje ali zalotijo tihotapecke špirta. Kakor rečeno, je med temi tudi Gustav Lindemann. Mož je s svojima bratoma tihotaplil špirt kar na debelo in sicer s parniki. Na parnikih z dvojnimi dnom je iz bližnjega inozemstva utihotapljal v Nemčijo velike množice špirta, ki ga je nakupil po 3 penige liter, po 4 marke pa ga je v Nemčiji prodal.

Dokazali so mu 10 takih tihotapskih voženj, pri vsaki je prepečljalo približno 3000 litrov špirta. Mož je bil obsojen na 300,000 mark globe in na več let težke ječe, pa se je pritožil.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovne. — Uprava "G. N."

S 1. AVGUSTOM bodo cene voznim listom za ven in nazaj (Round Trip) v III. razredu znatno znižane in ravno na isti dan priredimo mi

NAŠ SKUPNI IZLET po FRANCOSKI PROGI s parnikom "Ile de France"

Cena voznim listom III. razreda do Havre in nazaj samo \$146.—, do Ljubljane in nazaj samo \$176.—, in do Trsta in nazaj samo \$155.—

26. avgusta 11. septembra 2. oktobra

26. avgusta 11. septembra 2. oktobra

21. AVGUSTA Z LADJO "Vulcania"

9. septembra 25. septembra 13. oktobra

9. septembra 25. septembra 13. oktobra

Z NIŽANE CENE BODO V VELJAVI OD 1. AVGUSTA PA DO 15. OKTOBRA

SE JE CAS pridružiti se enemu naših izletov, kdor želi potovati v prijetni in veselo razpoloženi družbi. Ne odlašajte predolgo z odločitvijo, ker prej ko se kdo prikladi, tem boljši prostor dobi. Mi smo v tem poslu že nad 40 let, dajte nam priliko, da vam damo, da vam zamožemo dati vsled tolikoletne izkušnje najboljšo potrežbo kakor tudi, da boste o vsem dobro, natančno in kar je glavno, pravilno o vsem poučeni.

MI ZASTOPAMO POLEG TEH DVEH PROG TUDI VSE DRUGE PROGE KOT NAPRIMER: CUNARD LINE, WHITE STAR LINE, RED STAR LINE, NORTH GERMAN LLOYD, HAMBURG-AMERICAN LINE, HOLLAND AMERICAN LINE, U. S. LINES in druge

ZA POJASNILA GLEDE POTOVANJA, POTNIH LISTOV, CEN, VIZEJEV IN PERMITOV SE OBRNITE NA DOMAČO TVRDKO

Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

(Nadaljevanje.)

SPLOŠNA KNJIZICA:

- St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano 35
St. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš. 50
St. 3. (Ivan Rozman) Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani 3
St. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50
St. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Žoina in njegova družina veselodrom ertice I. 72 strani, broširano 25
St. 6. (Novak) Ljubosumnost .. 30
St. 7. (Andersonove) pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utra, 111 str., broš. 35
Stev. 8. Akt. Stev. 113 75
St. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 847 strani, broš. 70
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternovec, rillefna karikatura in minulosti, 55 str., broš. 25
St. 11. (Povel Golla) Peterčkovce poslednje sanje, božična povest v 4 slikah, 84 str., broš. 35
St. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih, 91 str., broš. 30
St. 14. (Dr. Kar. Engl.) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogrija, 236 str., broš. 50
St. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. 30
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Mauperrin, 40
St. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45
St. 17. (Prosper Martice) Verne duše v vseh, povest, prev. Mirko Pretnar, 80 str., broš. 30
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opevka lukovčevca grajskega, vesoljra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. 20
St. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljen zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš. 50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompafi in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradač, 154 str., broš. 40
St. 21. (Fridolin Žoina) Dvanajst kratkočasnih zgodbi, 11, 73 str. broš. 25
St. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata 60
St. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja II. del 90
St. 26. (L. Andrejev) Črna mase, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš. 35
St. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35
St. 29. Tarzan sin opice, trd. ves. 1.20
St. 31. Roka roke 25
St. 32. Živeti 25
St. 35. (Gaj Salustij Kripi) Vajna z Jugurto, poslov. Art. Dokler, 123 strani, broš. 50
St. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65
St. 37. Domače šivali 50
St. 38. Tarzan in svet 1.—
Stev. 39. La Bohema 90
St. 46. Magda 40
St. 47. Misterij duše 1.—
Stev. 48. Tarzanove šivali 90
Stev. 49. Tarzanov sin, trd. ves. 1.20
St. 49. Tarzanov sin, trd. ves. 1.20
St. 50. Silka De Graye 1.20
St. 51. Slav. balade in romane 50
St. 54. V. metcu 1.—
St. 55. Namikljen Božnik 50
St. 56. Te in osuraj Sotie 30
St. 57. Tarzanova mladost, trd. ves. 1.20
Stev. 68. Glad (Hansup) 90
St. 69. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, I. del 1.—
Stev. 69. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, II. del 1.—
St. 61. (Golar) Bratje in sestre 75
St. 62. Idijet, I. del. (Dostojevski) 90
St. 63. Idijet, II. del 90
St. 64. Idijet, III. del 90
Stev. 65. Idijet, IV. del 90
Val 4 deli 3.25
St. 66. Kamela, skoci uho živahn, vesoljra 45
Slovenski plantalji II. sv. Potrorna povest, Moravsko slaha, Vojvodna Para i Perica, Črtice 2.50
Tigrovi sobje 1.—

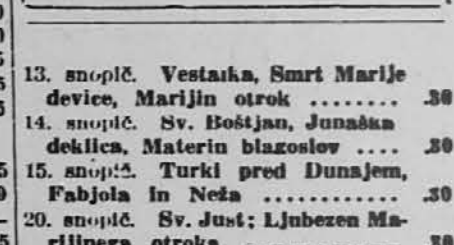

Kretanje Parnikov Shipping News

Table with shipping schedules for various routes including Hamburg, Cherbourg, Bremen, and others.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: PARIS 18. julija; 16. avg. (8 P. M.) (1 A. M.) FRANCE 25. julija; 22. avg. (6 P. M.) (Noon) Ile de France 1. avg.; 26. avg. (11 A. M.) (4.30 P. M.)

FRENCH LINE 19 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Table listing various books and their prices, including 'Tik za fronte', 'Fatiš', 'Indijanske povesti', etc.

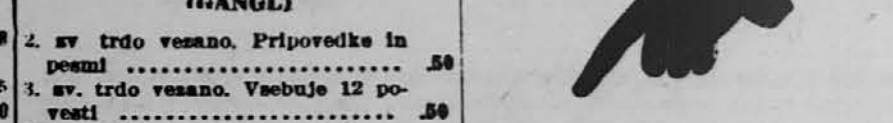
PESMI IN POEZIJE:

Table listing poetry collections and their prices, including 'Akropolis in Piramide', 'Azazel', 'Balade in romane', etc.

PESMI Z NOTAMI:

NOTE ZA KLAVIR (Pavčić) Slovenska koralačnica 10 zvezkov. Vsak zvezek po... 30 10 zvezkov skupaj 2.50

"GLAS NARODA" 216 W. 18 St., New York

POZOR

Nekateri nam še vedno pisarijo na naš stari naslov — 82 Cortlandt Street, česar posledica so zamude in včasih se tudi kako pismo izgubi. Naš sedanji naslov je:

"GLAS NARODA" 216 West 18th St., New York, N. Y.

kar naj blagovolijo vsi vpoštevati. Kdor ima še stare zalepke, naj na nji popravi naslov, predno pismo odpošlje. Uprava.